

KRONIKK & DEBATT

KRONIKK:

E-post:
kronikk@klassekampen.no
Maks 6000 teikn inkludert
mellomrom. Legg ved
portrettfoto.

DEBATT:

E-post:
debatt@klassekampen.no
Innlegg over 3000 teikn kan
bli korta ned. Legg ved
portrettfoto.

Hilde Reinertsen
hilder@klassekampen.no
Kronikk- og debattredaktør.

Tollef Mjaugedal
tollefm@klassekampen.no
Redaksjonssekretær.

Klassekampen honorerer normalt ikkje innsendt stoff. Innsendaren si e-postadresse blir trykt med mindre innsendaren reserverer seg mot dette. For Klassekampen sine generelle vilkår for publisering, sjå www.klassekampen.no/KK/index.php/news/home/generelle_vilkaar

DEBATT

Forestillingen om at det kun er menn som utøver vold i familien, bør nyanseres.

Menn på krisesenter

Wenche Jonassen
KRONIKK

1. januar trådte Lov om kommunale krisesentertilbud i kraft, og krisesentrene er nå åpne fra både kvinner og menn. Er dette et tilbud de kommer til å benytte? Og hvis ja, i hvilket omfang?

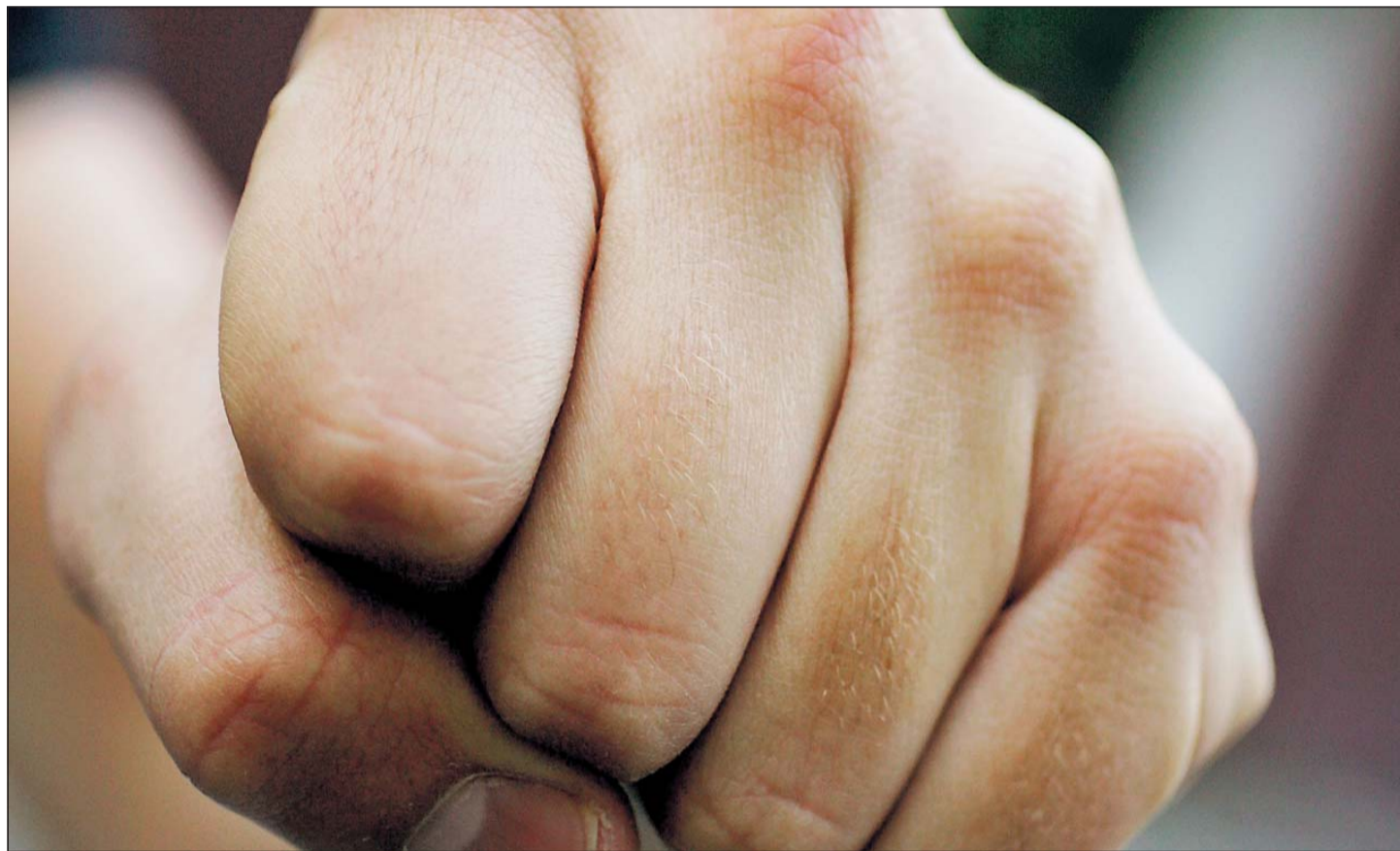
En ny rapport fra Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) avdekker at menn utsettes for vold i nære relasjoner av både kvinner og menn. Menn oppsøker i mindre grad enn kvinner hjelpeapparatet når de utsettes for vold fra sine partnere, blant annet fordi de på grunn av sin fysiske styrke ikke tar like stor skade av volden som kvinner.

Kvinner, i likhet med menn, bruker både fysisk og psykisk vold og trusler, som rettes både mot ektefeller/partnere og mot egne barn. Den ensidige fremstillingen av vold i familien som et fenomen som kun utøves av menn, bør absolutt nyanseres. Men er det virkelig slik at menn og kvinner er «likestilte» på dette området?

Kvinnens vold mot menn har vært mindre i fokus enn menns vold mot kvinner. Dette kan forklares med at det var kvinnene selv som satte søkelyset på familievold. De definerte kvinnehandling som ett av mange utslag av menns undertrykking av kvinner og opprettet krisesentrene.

Det er gjort omfattende forskning på vold i parforhold der både kvinners og menns voldsutøvelse dokumenteres. Det finnes to store norske undersøkelser om vold i parforhold. Den ene gjelder personer bosatt i Oslo (NKVTS og NOVA 2004), mens den andre dekker hele landet (NIBR 2005). Resultatene fra de to undersøkelsene bekreftes også av utenlandske studier. Så hva er fakta om kjønn og vold i Norge?

Det er ikke så stor forskjell på hvor mange kvinner eller menn som utsettes for vold i parforhold.

Den landsdekkende undersøkelsen viser at 27 prosent av kvinnene hadde vært utsatt for vold og/eller trusler fra partner (dette gjaldt både grove og mindre grove former for vold), mot 22 prosent av mennene.

Ser vi på hvilke typer vold som utøves av menn og kvinner i parforhold, viser den landsdekkende studien at flere kvinner enn menn hadde slått partner med flat hånd eller kastet en hard gjenstand mot ham. Til gjengjeld hadde flere menn utsatt ektefellen/partneren for trusler, maktbruk, slått henne med knyttet hånd eller med en gjenstand, sparket, tatt kvelertak, brukt kniv eller annet våpen, banket partnerens hode mot gulv eller mot en gjenstand, forsøkt å

ga synlige merker, medførte smerter dagen etter, fikk juling, trengte legehjelp) fra partneren, og at kvinnene fikk større skader enn mennene. Dette bekreftes i den landsdekkende undersøkelsen, som viser at når en begrenser seg til voldsformer med stort skadepotensial, har nærmere 10 prosent av kvinner som har erfaring fra parforhold, opplevd at partneren har anvendt våpen, tatt kvelertak og/eller har banket hodet hennes mot gulv eller en hard gjenstand. 2,5 prosent av mennene hadde vært utsatt for det samme.

Den landsdekkende undersøkelsen viser videre at 46 prosent av menn og 32 prosent av kvinner hadde vært utsatt for vold eller alvorlige trusler i og

«Menn som utsettes for vold av kvinner er et skambelagt tema»

tvinge henne til å ha sex eller opptrådt voldsomt på annen måte.

Osloundersøkelsen viser at fire ganger så mange kvinner som menn har vært utsatt for grove former for fysisk vold (vold som

utenfor parforhold etter fylte 15 år. Ifølge SSBs levekårsundersøkelse fra 2007 utøves vold mot menn oftere på offentlige steder og i helgene, og i halvparten av tilfellene er gjerningspersonen helt ukjent. Når det gjelder vold mot kvinner, skjer en lang

SKJULT PROBLEM:

Antallet menn som utsettes for grov vold av kvinner, er relativt lavt, men problemet må likevel tas alvorlig, skriver Wenche Jonassen.

ILLUSTRASJONSFOTO:
SARA JOHANNESSEN,
SCANPIX

høyere andel av volden i private hjem. Levekårsundersøkelsen dokumenterer at menn står bak 80 prosent av alle tilfeller av vold og trusler.

Menn som utsettes for vold av kvinner er et skambelagt tema. Gruppen menn som utsettes for grov vold av kvinner, er relativt liten, men problemet må likevel tas alvorlig. Reform, ressursenter for menn, hevder at menn som utsettes for vold fra partner/ektefelle trenger mye av den samme bistanden som kvinner i samme situasjon: terapi, beskyttelse og bolig. Selv om det er usikkert hvor mange som har behov for bistand, er det viktig at et tilbud finnes. Det var først etter at krisesentrene var etablert, at man fikk dokumentert at kvinnehandling var et betydelig problem.

Vi vet foreløpig lite om hvor stort behovet for et krisesentertilbud vil være for menn. Det er først når loven har fått virke over tid vi vil få se hvor mange menn som kommer til å benytte tilbudet.

Wenche Jonassen, sosiolog og forsker ved Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS)

wenche.jonassen@nkvt.s.unirand.no